

Adroddiad i'r:	Pwyllgor Archwilio Partneriaethau
Dyddiad y Cyfarfod:	2 Tachwedd 2017
Swyddog Arweiniol:	Cyfarwyddwr Corfforaethol: Cymunedau (Cyfarwyddwr Gwasanaethau Cymdeithasol Statudol)
Awdur yr Adroddiad:	Rheolwr Prosiect, Tîm Cydweithio Rhanbarthol
Teitl: Adroddiad Cynnydd	Cyllidebau Cyfun (Iechyd a Gofal Cymdeithasol) -

1. Am beth mae'r adroddiad yn sôn?

Darparu diweddariad arall i aelodau'r Pwyllgor Archwilio Partneriaethau ar waith sy'n datblygu i sefydlu Cyllidebau Cyfun ar draws Gogledd Cymru fel sy'n ofynnol o fewn Rhan 9 Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014. Er mwyn gosod y camau gweithredu y bydd Gogledd Cymru yn eu cymryd rhwng partneriaid er mwyn sefydlu cyllidebau cyfun ar gyfer y meysydd a nodir yn Neddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014 fel y nodwyd gan y Gweinidog Gwasanaethau Cymdeithasol ac Iechyd Y Cyhoedd, erbyn diwedd Medi 2017.

2. Beth yw'r rheswm dros lunio'r adroddiad hwn?

Bydd Aelodau yn ymwybodol fod gweithgor Cyllidebau Cyfun Rhanbarthol wedi ei sefydlu a bod y grŵp wedi bod yn cwrdd ers dechrau'r flwyddyn. Barn y grŵp hwn yw a Chyfarwyddwyr y Gwasanaethau Cymdeithasol yw bod cyllidebau cyfun yn arf i gefnogi'r daith tuag at integreiddio yn hytrach na dull o integreiddio yn ei hunan. Roeddynt yn cytuno ar y meysydd canlynol o safbwynt ymchwilio i integreiddio a chyllidebau cyfun:

- Gwasanaethau Cefnogi Teuluoedd Integredig
- Cyllid Cyflawni Trawsnewid
- Y Gronfa Gofal Ganolraddol
- Plant gydag anghenion cymhleth
- Grant Gofalwyr
- Diogelu Rhanbarthol
- Storfeydd offer anabled (datblygu beth sydd eisoes yn ei le, mewn gwirionedd)
- Elfennau gofal nyrsio a ariennir o'r gyllideb cartrefi gofal

Roedd awgrym hefyd y gallai rhai ardaloedd dreialu cyfuno cyllidebau cartrefi gofal lle'r oedd gwasanaethau eisoes wedi eu hintegreiddio fel Ffordd Gwynedd.

3. Beth yw'r Argymhellion?

Bod y Pwyllgor yn:

- 3.1 cadarnhau ei fod wedi darllen, deall ac ystyried yr Asesiad o'r Effaith ar Les (Atodiad 1) fel rhan o'i ystyriaethau;
- 3.2 Nodi na fyddwn fel rhanbarth yn cyflawni cyfuno cyllidebau ar gyfer Cartrefi Gofal erbyn Ebrill 2018, er bod gwaith sylweddol eisoes yn cael ei wneud ar draws y rhanbarth i ddatblygu gwaith sy'n ymwneud ag integreiddio a chyllidebau cyfun
- 3.3 Ystyried y gofyniad am adnoddau er mwyn cwblhau'r uchod o fewn yr amserlen a nodir yn y Ddeddf a chostau posib a ffynonellau cyllido er mwyn ei gyflawni.

4. Manylion yr adroddiad

Mae gwaith pellach wedi ei wneud gan y grŵp Cyllideb Gyfun Ranbarthol a'r cyfeiriad yr ydym wedi ei gymryd ar draws partneriaid yw:

- 4.1 Datblygu Cytundeb Integreiddio rhanbarthol y bydd pob partner yn ei arwyddo, mae'n nodi ymrwymiad partneriaid i gydweithio ac i integreiddio gwasanaethau. Bydd pob cytundeb partneriaeth neu gytundeb adran 33 fydd yn cael ei ddatblygu ar draws y rhanbarth a'r rhai sydd eisoes yn bodoli yn eistedd o dan y cytundeb hwn. Bydd partneriaid yn cytuno ar y Cytundeb Integreiddio hwn ac yn ei arwyddo erbyn diwedd Hydref 2017.
- 4.2 Datblygu cytundeb partneriaeth ar gyfer y Gronfa Gofal Integredig (fel y nodir yn y canllawiau statudol) - bydd hwn yn cael ei arwyddo gan bartneriaid erbyn diwedd Hydref 2017.
- 4.3 Datblygu cytundeb partneriaeth ar gyfer Cronfa Gofal Integredig y Gofalwr (fel y nodir yn y canllawiau statudol) - bydd hwn yn cael ei arwyddo gan bartneriaid erbyn diwedd Hydref 2017. 2017 / 18 yw blwyddyn olaf y ffrwd Arian Grant yma. Mae gwaith yn mynd rhagddo er mwyn mapio'r gwasanaethau sy'n cael eu darparu i Ofalwyr ar draws y rhanbarth gan bartneriaid. Unwaith bydd y gwaith hwn wedi ei gwblhau bydd angen cynnal trafodaethau pellach er mwyn cytuno ar ffrydiau cyllid ar gyfer y dyfodol a chyfuno cyllidebau lle bo'n briodol.
- 4.4 Treialu amrywiaeth o feysydd cyllideb gyfun ar draws y rhanbarth lle tybir mai dyma'r cam naturiol nesaf ar y daith i integreiddio. Y meysydd sydd wedi eu cadarnhau fel rhai i'w datblygu fel cyllidebau cyfun fydd:

- **Plant gydag anghenion cymhleth**

Mae'r maes hwn eisoes wedi ei nodi fel maes blaenoriaeth i'w integreiddio gan y BPRhGC. Nid yw'r BPRhGC eto wedi cymeradwyo'r Cynllun Cwmpas a Chyflawni a Sgôp ar gyfer y ffrwd waith hon. Nes bod y cynllun cwmpas a chyflawni wedi ei gwblhau a'i gytuno arno, does dim cynnydd nac amserlen ar gael ar gyfer y gyllideb gyfun hon.

- **Gwasanaethau Cefnogi Teuluoedd Integredig**

Mae hwn yn ofyniad yn y Ddeddf, mae Gwasanaethau Cefnogaeth Integredig I Deuluoedd yn faes blaenoriaeth ar gyfer integreiddio i'r BPRhGC. Mae Gwasanaeth Integredig Cymorth i Deuluoedd yn wasanaeth sefydledig ac mae trefniadau partneriaeth isranbarthol ar gyfer y Dwyrain a'r Gorllewin. Mae angen gwneud gwaith er mwyn sicrhau bod Gwasanaeth Integredig Cymorth i Deuluoedd yn cwrdd y gofynion sydd yn Rhan 9 y Canllawiau Statudol, a bod y trefniadau partneriaeth yn cwrdd disgwyliadau Llywodraeth Cymru. Mae gwaith yn mynd rhagddo ar draws Sir Ddinbych a Chonwy, ac ar hyn o bryd mae'r gwasanaeth wedi ei sefydlu ar wahân, fodd bynnag o fewn cyddestun ehangach Gwasanaethau Plant. Bydd angen datblygu dull gweithredu er mwyn cwrdd gofynion Gwasanaethau Integredig Cymorth i Deuluoedd o fewn y Ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant. Os bydd gofyniad yn codi i sefydlu cyllideb gyfun ranbarthol bydd angen i bartneriaid Gwasanaethau Integredig Cymorth i Deuluoedd gytuno ar awdurdod cynnal ar gyfer hyn, fodd bynnag, o ystyried maint a chwmpas y Gwasanaethau Integredig Cymorth i Deuluoedd ni fyddai hyn yn ychwanegu gwerth at y gwasanaeth a ni fyddai'n golygu canlyniadau ychwanegol i'r rhai sy'n derbyn y gwasanaeth.

- **Gwasanaethau Cymunedol – Cartrefi Gofal a gofal cartref – Ffordd Gwynedd**

Mae Cyngor Gwynedd a'r Bwrdd Iechyd wedi penderfynu treialu cyllideb gyfun yn ardal Tywyn. Mae'r ardal yn cynnwys pedair adran etholiadol a bydd yn cynnwys y darpariaethau canlynol (x1 Ysbyty Cymuned, x2 Cartref Nyrsio, x3 Cartref Preswyl Preifat a 1x Cartref Preswyl y mae'r Awdurdod Lleol yn berchen arno.) Fel man cychwyn, mae Grŵp Gweithredol wedi ei sefydlu er mwyn casglu a gwirio data ariannol gan yr Awdurdod Lleol a'r Bwrdd Iechyd. Mae casglu a gwirio data wedi digwydd dros yr haf ac mae'r Grŵp Gweithredol wedi cwrdd eto ar yr 13 Medi. Yn y man cyntaf byddant yn canolbwyntio ar Gartrefi Gofal yn hytrach nac ar wasanaethau cymunedol eraill e.e. Gofal Cartref

- **Lleoliadau cartrefi gofal adran 117**

Yng nghyfarfod y Cyllidebau Cyfun Rhanbarthol ar 27 Mehefin 2017 cynigiodd cynrychiolydd Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr y gellid sefydlu cyllideb gyfun o ran lleoliadau Adran 117 a chytunodd Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy i ddatblygu hyn gyda'r Bwrdd Iechyd. Cynhaliwyd cyfarfod cychwynnol ar 24 Gorffennaf 2017 ond yn anffodus ni wnaeth cynrychiolydd y Bwrdd Iechyd fynychu'r cyfarfod. Nid oes cynnydd pellach wedi bod ac mae angen i Fwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr egluro ei safle o safbwynt datblygu'r gyllideb gyfun hon.

- **Capasiti gofal cartref Sir y Fflint**

Yn Sir y Fflint, mae blaenoriaeth glir i gryfhau'r sector gofal cartref, oherwydd y pwysau cenedlaethol a lleol yn y maes yma. Felly mae Cyngor Sir Y Fflint a Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr wedi cytuno i gydweithio er mwyn datblygu dull gweithredu ar y cyd gyda chyllideb gyfun er mwyn cynyddu capasiti gofal cartref yn ardal De Sir y Fflint,. Bydd y dull gweithredu arloesol hwn yn cryfhau capasiti gofal cartref mewnol a gofal canolraddol gan gefnogi'r 3 prif ysbyty, gan wasanaethu Sir y Fflint ac Ysbyty Maelor Wrecsam yn benodol.

Bydd hyn yn golygu dwyn cyllidebau cyfalaf a refeniw ynghyd er mwyn cynyddu'r ddarpariaeth o ofal o safon a llacio'r pwysau yn y system iechyd a gofal cymdeithasol.

- 4.5 O safbwynt Cyflawni Cyllid Trawsnewid, dyma'r cyllid y bydd y 6 Awdurdodau Lleol yn ei ddwyn ynghyd er mwyn ariannu'r gweithgarwch rhanbarthol yng Ngogledd Cymru – bydd hyn yn amodol ar gytundeb partneriaeth rhwng y 6 Awdurdod Lleol ac mae'r cytundeb yn cael ei orffen ar hyn o bryd. Bydd y cytundeb hwn yn cael ei gwblhau fis Hydref 2017.
- 4.6 Gan fod y cyfraniadau cyllid o ran Diogelu Rhanbarthol yn cael ei nodi yn y Ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant, ni ystyrir fod symud ymlaen gyda datblygiad cyllideb gyfun yn angenrheidiol ar hyn o bryd, byddwn yn ystyried yr angen am gytundeb partneriaeth maes o law.
- 4.7 Cynllun Rhanbarthol ar gyfer y Gweinidog.
Rydym wedi cyflwyno cynllun rhanbarthol i Weinidog y Gwasanaethau Cymdeithasol ac Iechyd y Cyhoedd; Rebecca Evans, fel y gofynnodd yn ei llythyr at Gadeiryddion y Byrddau Partneriaeth Rhanbarthol, yn gofyn i bob rhanbarth ysgrifennu ati erbyn diwedd mis Medi yn nodi'r camau sy'n cael eu cymryd ymysg y partneriaid i sefydlu cyllidebau cyfun o ran arfer swyddogaethau llety cartrefi gofal (atodiad 2)

5. Sut mae'r penderfyniad yn cyfrannu at y Blaenoriaethau Corfforaethol?

Mae Rheoliadau Trefniadau Partneriaeth yn ei gwneud yn ofynnol i sefydlu cronfeydd cyfun mewn perthynas â:

- Arfer swyddogaethau llety cartref gofal;
- Arfer swyddogaethau cymorth i deuluoedd;
- Swyddogaethau a fydd yn cael eu harfer ar y cyd o ganlyniad i'r asesiad a gyflawnir dan Adran 14 o'r Ddeddf, neu unrhyw gynllun a baratowyd dan adran 14A.

Daeth y dyletswyddau hyn i rym o Ebrill 2016, ar wahân i'r ddyletswydd i sefydlu cyllidebau cyfun o ran swyddogaethau llety cartrefi gofal, sy'n dod i rym ar 6 Ebrill 2018.

6. Faint fydd yn ei gostio a sut fydd yn effeithio ar wasanaethau eraill?

Mae'r cyllid Trawsnewid Cyflawni y mae'r 6 Awdurdod Lleol wedi eu cyfuno i gefnogi gwaith rhanbarthol bellach yn cyllido cynhwysedd rheoli prosiectau a Swyddog Cyfreithiol i gefnogi gwaith y grŵp hwn. Mae adnodd AD bellach wedi ymuno â'r grŵp Cyllidebau Cyfun Rhanbarthol ers Mehefin 2017.

7. Beth yw prif gasgliadau'r Asesiad o'r Effaith ar Les?

Dyma'r ail asesiad effaith a gynhaliwyd a thra'n bod yn dal yng nghramau cyntaf y prosiect, mae cynnydd sylweddol wedi ei wneud ar ffurf cytundeb integredig sy'n nodi'r fframwaith ar gyfer partneriaid ar draws y rhanbarth i symud integreiddio a chyfuno cyllidebau ymlaen.

Bydd angen adolygu a diwygio'r asesiad o effaith yn barhaol fel mae'r prosiect yn datblygu a bydd hefyd angen ystyried cwblhau asesiadau effaith unigol ar

gyfer pob integreiddiad / peilot cyllidebau cyfun sy'n llifo o'r cytundeb integreiddio ei hun.

8. Pa ymgynghoriadau a gynhaliwyd gydag Archwilio ac eraill?

Bydd aelodau yn ymwybodol o Ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014 a byddant wedi derbyn gwybodaeth am Ran 9 y Ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol a datblygiad y Byrddau Partneriaeth Rhanbarthol.

Bydd ymgynghoriad ffurfiol yn cael ei gynnal o safbwynt meysydd penodol o gyfuno cyllidebau.

9. Datganiad y Prif Swyddog Cyllid

Mae datblygu cyllidebau cyfun yn broses gymhleth.

Mae rhai o'r risgiau a'r problemau sydd angen eu goresgyn wedi eu nodi yn Adran 10 isod.

Ar draws y rhanbarth, mae'r agenda cydweithio wedi symud ymlaen ar na fydd yn cwrdd y gofyniad statudol i gyfuno cyllidebau cartrefi gofal yn llawn am y rhesymau a eglurir yn yr adroddiad hwn. Byddai cyfanswm cyllid cyllideb gyfun o'r fath yn fwy na £120 miliwn ond byddai'n agosach at £200 miliwn pe byddai meysydd eraill darpariaeth gofal yn cael eu cyfuno hefyd. Mae felly'n hanfodol bod y trefniadau llywodraethu a'r achos busnes yn cael eu hystyried yn ofalus. Mae nifer o faterion cyllido hir dymor y mae'n rhaid eu datrys yn llwyr cyn integreiddio cyllidebau yn llawn ar draws y rhanbarth.

10. Pa risgiau sydd yna ac oes yna unrhyw beth y gallwn ei wneud i'w lleihau?

Mae risgiau neu faterion sydd angen mynd i'r afael â nhw mewn dyfnder wrth gychwyn ar gytundeb cyllideb gyfun:

Ymdrin â gorwariant / tanwariant cyllideb

Buddion yn cael eu hennill gan un partner ar draul y partner arall

Colli neu ragweld colli atebolrwydd dros y cyllidebau

Croes gymorthdal gwasanaethau

Toriadau cyllideb neu dwf gwasanaeth

Canolbwyntio ar bwy ariannodd beth yn hytrach na chanlyniadau

Gwahanol gyfundrefnau TAW (yn gyffredinol mae awdurdodau lleol yn codi ac yn adennill TAW lle nad yw'r GIG yn gwneud hynny)

Gweithdrefnau cyllido a chodi tâl gwahanol

Diffyg ystyriaeth o'r effaith ar wasanaethau corfforaethol e.e. cyllid ac / neu lywodraethu i reoli cyllidebau cyfun

Atebolrwydd yswiriant a chostau

Trefniadau archwiliad

Trefniadau pensiwn
Costau a etifeddir os yw'r cytundeb yn dirwyn i ben
Pwysau na ragwelwyd ar y system e.e. newidiadau gwleidyddol lleol yn y
cyngor, gorfodaethau gwleidyddol cenedlaethol yn y GIG
Newid arweinyddiaeth yn y bartneriaeth
Diffyg aliniad diwylliant a gwerthoedd

11. Pŵer i wneud y Penderfyniad
- Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Lles (Cymru) 2014, Rhan 9
 - Mae pwerau'r Pwyllgor Archwilio mewn perthynas â'r mater hwn wedi'u gosod yn Adran 7.3, 7.4.1 a 7.15.2 o Gyfansoddiad y Cyngor.

Swyddog Cyswllt:
Rheolwr Prosiect, Tîm Cydweithio Rhanbarthol
Rhif ffôn: 01824 706216